

Novine prihajajo vsake nedeljo. Cena: doma na skupni naslov 25 D., na posameznega 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezuševoga, domači narodniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravnosti v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajatec: Kloki Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

'Glasilo Slovenske krajine.'

Oglašanje sprejema uredništvo, upravljanje i tiskarna. Cena oglaševanja: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20, 1/2 strani 25% i cela stran 30 popusta za edno objavo. Cena malih oglaševanja je do dvajsetipet redi 5 Din, više od vsake reči po 1 D. Med tekston cm² 1, 50 D., v poslanom 2,50 D. Takso za oglaševanje plača uprava i da za vse oglaševanje od 5% do 50% popusta.

Rokopis se ne vračajo

Pastir naš.

Vsa lavantska püšpekija slovesno obslužavle te dni sedemdeseti rojstni den previšenoga hercga püšpeka dr. Andreja Karlina. Je že velka boža dobrotnost, da nakloni človeki lepo starost sedemdeseti let, ešče vékša milost je pa to, da dobrotni Bog v tej letaj ohrani človeki zdravje, mladostno volo i delavnost. Za vse te dobrote pa, štere so dobrotna nebesa naklonila našemi prezvišenomi pastiri, se zahvaljujejo dobromi Bogi oni sami i z njimi vsa lavantska püšpekija.

Kmečki sin.

Ne je potrebno, da bi nas bilo sram zavolo toga, ar smo zagledali svetlost v naši prosti siromaški, kmečki hižicaj. Z mirnov dūšov lehko pravimo, da je rávno siromaška kmečka streha vzgojila več človeški sil, štere so s svojov dobrotvor, vučenostjov i zmožnostjov vodile svet, kak pa palače. Tüdi zibelka našega prezvišenoga nadpastira se je gibala v prostoj kmečkoj hiži.

Bilo je to 15. novembra 1857. leta, gda je zagledno svet mali Andrej v Staroj Luki nad Ljubljano. Dobri, bogaboječi starši so njemi po božoj dobroti dali priliko, da je prišao v šole. Je že to velka milost, da Bog podeli v svojoj previdnosti dobrovi i razumnomi kmečkimi deteti priliko, da lehko zvrši potrebne šole. Naš prezvišeni nadpastir so zarazmili to božo naklonjenost i v zahvalnost za to, so sklenili posvetiti vse svoje življenje Bogi i v hasek svojemi siromaškimi lüdstvi.

Stopili so pred oltar boži, skrblivo so vršili kaplansko i katohetsko službo, dokeč ji je nej boža previdnost posadila na častno pa tüdi teško mesto apoštolski naslednikov.

Delo i trpljenje.

Pri morji, med Slovenci, šteri krūh je zdaj preganjenje i trpljenje pod lačnimi Taljani, tam v lepom Trsti so meli svoj püšpekovski stolec. Težavno je bilo njüvo delo v tej krajnjaj pred Taljani, ešče bole pa, gda so Taljani zgrabili najlepše dele naše zemle, Trst i celo njüvo püšpekijo.

Taljani so nej mogli videti slovenskoga püšpeka v krajnjaj štere so šteli meti za svoje. Med bojnov so vrgli iz aeroplana bombo, štera njim je razrūšila palačo. Po bojni ne samo, da so sami morali glédati i poslušati od vsej strani, da ji tisti, šteri májo oblast v rokaj, nemajo radi, nego trli i razbijali so njini ešče tisto, ka njim je med bojnov ostalo.

V domačoj zemli.

Preselili so se iz Italije, ne zato, da bi se ognoli trpljenji, nego zato, da za volo nji ešče drugo siromaško lüdstvo ne bi trpelo. Žalosten je bio z Bogom, šteroga so povedali zapuščenomi slovenskimi lüdstvi v Italiji. Jokali so sami i jokalo je lüdstvo. Nego, moremo li mi zarazmiti vse bože naklepe?

Nikelko časa so bili v püšpekovoj gimnaziji v Št. Vidi, kak ravnatel zavoda, naskori ji je pa boža previdnost posadila na prazen püšpekov stolec v Maribori. Delo njüvo je blagoslovленo.

Zbližanje med pravoslavnimi katoličani, priprave za proglasitev Slomška za svetnika, najbole pa čutita njüvo skrbno roko obe semenišči mariborskivi, kak tüdi najrazličnejša verska društva.

Presvetli nadpastir!

Po božoj previdnosti je tüdi naša krajina prikapečena Vašoj apoštolskoj skrbi. Gde se verniki vse lavantske püšpekije zahvaljujejo najviššem Gospodi za dobrote, štere Vam je podelo, se iz globočine düš pridružujemo tüdi mi tem zahvalnim molitvam. Či smo padogre zavolo toga, ar smo duga leta živeli vsak v svojem ščista posebnom ogradi, tü ali tam eden drugači ne prav razmili, presvetli znajte lüde smo i Sloveni smo. Eno je pa globočko i trdno zasajeno v naši düšaj, to je odkrita lübezen i neomejena vdanost božemi namestniki na zemli.

Pred občinskimi volitvami v Törnišči.

Hvala za stalnost i zvestobo.

Že pri zadnji volitvaj v državno skupščino so nam povedali naš g. poslanec, da tak oni, kak tüdi slovenska lüdska stranka so odločeni pokazati hvaležnost törjanskemu fari za stalnost i zvestobo, štero je ne mogla zrūšiti nikša neprijateljska jalnost pred volitvami.

Vsi znamo, da so v toj fari sprobale svojo srečo različne stranke. Ništerne so mele velko vüpanje; mislite so, da portušijo stalnost i zvestobo volilcov slovenske lüdske stranke, ali kda je prišlo do metanja kruglic, ver-

no slovensko lüdstvo v törjanskoj fari je stalo kak hrast, šteroga je ne mogeo podreti nikši neprijateljski viher.

Kak se je pokazala hvala stranke.

Slovenska lüdska stranka, da bi poplačala stalnost svoji zvestih pristašov, je postavila na vsako mesto, gde se naše važne zadeve rešujejo domačega človeka osebo, štera je vredna zavüpanja stranke i naroda.

V oblastno skupščino je dala izvoliti uglednega domačina g. Litropa. Pri zadnji volitvaj v državno skupščino je postavila za kandidata gospoda, šteroga vežejo rodbinske zveze k toj fari, i šteri so samo zato ne postali narodni poslanec, ar so zavolo drugih velikih poslov odgovornost i čast narodnega poslanca ne mogli sprejeti. Zdaj, kda so se vršile volitve v zbornico za obrt in trgovino, je stranka palig ne pozabila na törjansko fari; dala je izvoliti za člana zbornice voditelja strokovne zadruge naših vrlih čevljarov gospoda Litropa.

Pred občinskimi volitvami.

Pred občinskimi volitvami je tüdi ne pozabila slovenska lüdska stranka na törjansko fari, posebno pa ne na farno občino, na Törnišče. Svojim lüdem je dala te tanač, naj pazijo na mir in na slogan v občini. Dala njim je te nasvet, naj napravijo kandidatno listo, s šterov bode zavoljeni siromak i bogatec, dober kmet ravno tak, kak agrarni interesent, polodelec ravno tak kak obrtnik.

In prva lista, lista slovenske lüdske stranke, je resan tak

Borze dela i podpore.

Naš minister dr. Gosar je izdao pravilnik kak se naj izvrši organizacija posredovanja dela, kak se naj delijo podpore brezposelnim delavcom i kak se naj dajo posojila na fáli intereš za zidanje delavski hiš.

Na té način so osigurate naše posredovalnice za delo ka je za našo krajino velke važnosti. Poleg toga je pa velke važnosti tudi podpora nezaposlenim. Delavci, šteri ne po svojoj krivdi nemrejo dobiti dela doma, ali pa v drugi krajnjaj naše države ali pa so ravnotak ne po svojoj krivdi zgubili delo dobito različne podpore. Dobijo lehko enkratno vekšo podporo za to, da bodo šli lehko domo, ali pa na delo v drugi kráj. Dobijo pa tüdi lehko menšo penezno podpore na dén, dokeč čakajo na delo,

ali pa dobijo edno vekšo podpore v naturi.

Te podpore bodo dobivali samo tisti, šteri živijo samo od svojega dela, mora pa biti star najmenje 16 let i naš državljan. Podpore bodo delile borze dela (posredovalnice) ali pa tüdi druge ustanove, šteri dobijo za to dovoljenje od ministrstva. Pravilnik stopi v veljavno včasi kak ga finančni odbor sprejme, ka se naskori zgodi.

Zaročki.

Kak je vse Radičovo delo v politiki bilo do zdaj ena sama komedija, tak se je tüdi te dni sklenolo v Belgradu politično prijatelstvo med Radičom i Pribičevičem na takši način, da se cela država smeje. Dnešnja vladava nešče meti ne Radiča i ne Pribičeviča. Da bi pa oba člo-

veka vládo malo zosagala, sta sklenila, da se obe stranki, šteri sta pri volitvaj najbole kričali edna proti drugoj, zdržita v eno stranko. Kak se je to zgodilo, pišejo Radičove i Pribičevičeve novine.

Napravili so velko večerjo za poslance obej strank. Na toj večerji sta mela slovesne govore Radič i Pribičevič, drugi poslanci pa, kak Kostič i Kosanovič so glasno popevali poleg i kričali: Zivio zaročenca Radič i Pribičevič. Radič je svoj govor, v štemom je nikaj ne povedao, skleno z rečmi: Ko kaj ima v kupici, nek popije eks! Nato so meli govore ešče Pribičevič i Žerjav, na konci so se pa vsi skušivali i obinoli. Zakaj so pravzaprav sklenoli prijatelstvo, sami ne vejo, edino Žerjav je povedao v svojem govoru da zato, da bodo ležej pobijali klerikalce.

Clovik bi mislo, da so to

gde v oštariji pri kakšem stolj špilali lüde, šteri je vinska kaplica v dobro volo spravila. Na žalost pa moramo priznati, da v istini mamo v našoj skupščini lüdi, šteri bibole spadali v kakši cirkus kak na poslanske klopi. Bog zná, ka bodo pravili k tomu zdaj naši demokratje, šteri so med volitvami tüdi jako mlatili po Radiči? No, bratci se nakonci li vsigdár znajdejo.

Automobil Martinišča

je zadela srečka številka 9869 C. Številke druge dobitkov so na trétoj strani. Vsakši šteri želi meti pismeni odgovor zavolo srečk, naj v svojem pismi priloži marko za 1 dinar. Dobitki se dobivajo v Martinišči od 17. tega meseca do 1. decembra. Či še što dobiti dobitke po pošti, mora pošto sam plačati.

sestavljeni. Na njej so zastopani vsi stanovi, na njej imajo siromašnejši sloji svoje pametne i dobrosrčne zagovornike.

Listo gda Litropa.

Prva lista je lista slovenske lüdske stranke i nosilec te liste so g. Litrop, oblastni poslanec in član zbornice za obrt in trgovino. Od te liste se lejko pove, da je sestavljena z najboljšim namenom. Na njej so zastopani vsi sloji törjanske občine; na toj listi ima zastopnike spodnji i zgornji del občine ravnotak, kak sredina. Na toj listi smo dali ednoga zastopnika tudi onim veščanom, šteri so zavolo kakšega tečača vzroka, dozdaj ne bili pristaši slovenske lüdske stranke. „Mir in slogo v občini,“ to dvoje še dosegnoti ta prva lista in ravno zato je bila vložena druga lista — nepotrebna.

Zakaj so napravili drugo listo?

Ništerni törjanski domačini so ne mogli zarazmiti naš dober namen in so si napravili — drugo listo. Koga so vzel na njo in zakaj, od toga ne bomo pisali, istina pa je, da je eden g. kandidat druge (Tivadarove) liste javno povedao, da on na prvo listo, na listo Kristušove stranke nešče glasati. Po toj izjavi mislimo, da je edina „slabost“ prve liste pač to, da je lista „Kristušove stranke“ i naše vupanje je, da ravno zavolo te „slabosti“ jo spravijo naši verni i zvesti pristaši do popune zmagе!

J. K.

Franc Levstik.

V zadnjih številki Novin smo med drugim pisali tudi, da bo v kratkom izhajao v naši Novinai pod-

listek: »Martin Krpan i njegova kobila«. Naslov toga podlistka, se nam bo na prvi pogled nikelko čuden viđo, lehko pa povemo že naprej, da se v povesti skriva globoka i velika resnica i da se tisti, šteri zna tudi nikelko premislavati, iz nje tudi vno- go navči. Že s toga sklepamo, da je povest ne preveč navadna, ar jo je spisao, eden izmed največki slovenski pisatelov, Franc Levstik.

Pri nas ešče vse premalo čémo, zato ne poznamo skoro nikši pisatelov ne domači i ne svetski, posebno malo znamo za lüdi, šteri pišejo takzvane leposlovne knjige i s kakšim namenom to pišejo. Ravno tak malo so nam znani različni pesniki. Radi popevlemo vsefélé pesmi i tudi poslušamo radi, či nam što deklaméra kakše veršuše. Ne pomislimo pa, da je vsakšo takšo pesmico naprle nikak sam občuto v svoji duši, jo nato napisao i dnes se popovle med lüdstvom pa nišče ne ve, odkod je prišla.

Pisateli i pesniki

so lüdje velkoga razuma, navadno dobroga srca i občutlive duše, šteri posebno dobro vidijo i razmijo človeška dela, napake, nevole i potrebe. Majo pa poleg vsega poseben dar boži, da znajo svoje misli i svoje občutke z jako lepimi rečmi i v lepoj formi spisati. Tak čéjo lüdje za njimi lepe pripovisti ali lepe pesmi i šejo tudi, da bi njivo življenje tak lepo bilo kak tista pripovist, štero čéjo. Kakpa, da se najdejo med temi pisateli i pesniki tudi božni lüdje, šteri svoj lepi dar od Boga rabijo v to, da z lepimi rečmi lüdi na slabo pot spravljajo. Záto je dobro i jako potrebno, da spoznamo prave i poštene pisatele i pesnike, kak tudi njiva dela, da bomo na té način znali ločiti dobro od božnoga.

Novine bodo po vrsti opominjale svoje čevce na naše dobre pisateli i pesnike i na njiva dela i bodo tudi ništerne lepe reči teh pisate-

lov prinesle svojim čevcom. Tak se na priliko dnes ščista na kratko spomnimo našega Levstika, šteroga

40 letnico smrti

obhažamo letos. Levstik je bio vüčeni človek, sin prosti kmečki starišov na Kranjskom, je zvršo gimnazijo, samo edno nesrečo je meo, da je ne napravo mature, Lübo je svoje lüdstvo i je šteo ostati med njim, zato je ne stopo v nikšo službo, nego si je služo s svojim perom krüh. Pisao je tak lepo, da pravijo, da je on med tistimi, šteri so postavlali fundament pismenom slovenskimi jeziki. Kak dober človek, šteri je ne iskao dobčka, je živo jako prosto i v največjem siromaštvu zapušto té svet 26. novembra 1887. leta. Zapušto je pa svojemi lüdstvi dosta bogastva v svoji knjigaj.

sobočkoj gimnaziji odpre 5. decembra. Sedmi razred se zaednok ešče ne odpre, zato ka nega na razpolago profesorov. Te razred se otvorí po novom leti. Dijaki, šteri pridejo nazaj v Soboto, se morajo v najkračšem časi javiti gimnaziskom ravnatelstvi.

— Pošta i Novine. V zadnjem časi smo pa dobili z veči strani pritožbe, da Novine ne pridejo redno naročnikom do rok. Prosimo vše naše širitele, da nam vsakši takši slučaj včasi javijo. Zgodi se včasi da Novine pri pošti samo obdržijo par dni, ali ji pa poštni raznašalec nešče dati tistom, komi ide, ali pa ne v pravom časi. Mi ščemo, da bo tem pritožbam ednok konec i napravimo vse, da bodo lüdje, šteri svojo službo zlorabljo, čutili pravico zakona.

— Nesreča. V Kobilji je pri poširanji hrasta steblo tak nesrečno spadnolo na dečka Franca Žiga, da njemi je potrolo edno nogo v bedri i je dobo tudi v hrbti močne poškodbe. Pripelani je v sobočko bolnišnico.

— Gančani. Pri nas sta vloženi dve listi za občinske volitvi i to prva SLS. drugo je pa vložo Maučec Joško i jo je nazvao najprvle za Zdrženo gospodarsko stranko, gda sošča znčnoli lüdje gučati, da je pri prejšnji državnozborski volitvaj nosila demokratska lista tudi podobno ime, so jo zdaj prekrstili v Zdrženo kmečko stranko. To je ništerne dobre pristaše tudi nikelko premotilo, da so šli na to listo. Lüdje pa pravijo, da je to zdaj lisica v zavečoj koži. Mi namreč strankam s takšimi različnimi zdrženimi imeni ne zavupamo dosta, zato idemo vši volit samo našo staro pa pošteno SLS.

— Markovci. V našoj občini so ništernim lüdem nikak ne po voli male podporice siromaški vojni dovic. To je tak drega, da bi najrajši videli, da bi se vsem tem sirotom brisale njive male podpore, či tudi sami s toga nikšega haska ne bi meli. Ja, nevoščlivost je ešče izdak strašno velka med našimi lüdmi, poseb-

Agrarne zadeve.

Veleposestvo kneza Eszterháziya naznanja kotrigam agrarne zadruge v Črensovcih, da je določilo 22. novembra v tork, da si te den lehko ogledajo Čaren log od Nedelicce do Kapce. Vsi ki se interesirajo, naj idejo v log, ga poglednejo i vodstvi zadruge naznanijo, ka bi bili voljni kupiti i počem.

Posojilo agr. zajednicam. Ministerstvo za agr. ref. je pod br. 28183/27 dovolilo posojilo kolonistom v Benici 25,000 Din., v Zamostji 20,000 Din., v Petičovcih 20,000 Din., i Gaberji 15,000 Din.

Za določitev maksimuma i hüpermaksimuma na veleposestvi kneza Eszterháziya se je vršila komisija sred toga meseca. V komisiji so bili Ivan Filipovič, inspektor min. za agr. reformo, Ivan Osojnik, referent, Ivan Gontarev, inženir.

Slovenska Krajina.

— Gimnazija v Soboti. Kak pišejo novine se ukinjeni peti razred na

kaj ne škodi, či je li takši, kak naš kovač. Vej znam, da je hudi. Koražen sam zadosta, samo da mi ne pride preblizi.

»Pazi! Opitao bom comprnjaka«, je tolmač Klošek i je stopo na vreče i poslušao.

Pravi, da kuci v tistoj škrinji tam v koti za dverami. Zdigni dveri i vido boš ga; samo pazi, da ti ne vujde! (Pod kovačom je gvüšno mokro bilo!) »Pomagaj mi!« pravi kmet i ide proti škrinji, v šteroj je bio kovač skriti.

Vert odzdigne nikelko pokrivalo i pokukne v škrinjo. »Hüü!« zakriči i odskoči, — »vidi sam ga; resan je takši, kak naš kovač. To je pa že strašno!«

Nato sta popivala z Klošekom skoro celo noč. »Odaj mi toga comprnjaka«, pravi kmet, kda je meo že preci pod krščakom; »prosi za nje, ka ščeš. Naednok ti dam za nje edno merico pejnez.«

»Ne, nemrem«, odgovori Klošek. »Pomisli, kelko haska mam od njega.«

»Liki strašno rad bi ga meo«, pravi kmet.

»No«, privoli po dugom primarjanji Klošek. »Pa naj bo, zato

ka si dober človek, da si me lepo nahrano i napojo i ešče si mi mesto da. Imej gal! Liki za njega mi daš dobro merico pejnez!«

»Dam ti, dam ti«, pravi kmet na poupijan, »liki tisto škrinjo moreš tudi sebov vzeti. Neščem je meti v hiši. Sto zna, či ešče izda ne kuci notri?«

Tak je odao Klošek verti vreče s posušenov kožov i je dobo za njo merico penez. Poleg vsega pa njemi je ešče dao kolica, da si je škrinjo i ladico penez spravo na njo.

»Idi z Bogom i zdravo nücaj!« njemi veli kmet. Tudi Klošek lepo pozdravi kmeta i se napoti proti domi s penezami i s škrinjov, v šteroj je ešče izda kucičao kovač.

Klošek je vlekao kolica prek gošče i prek ednoga globokoga potoka. Novi most je bio na potoki. Na sredi mosta Klošek postane i pravi na glas, da je kovač v škrinji lejko čuo: »Ka si naj začnem s stov starov škrinjov! Žmetna je, kak bi bila puna kamenja. Ne pelam je dale. V potok jo prevržem. Či pride do moje hiše dobro, če pa nej, pa itak nedeškoda.« I začno jo je preimetavati.

(Dale.)

Po Anderseni.

Mikloš pa Klošek.

(Pričovest.) (II.)

Vertinja je bila z obema jako prijazna; prestrla je sto i prinesla skledo močnika. Vert je bio lačen i je začno tečno jesti, Klošek pa je mislio li na pečenko i pečenje v peči. Pod stolom je meo vreče, v njem pa, kak že znamo, konjsko kožo, zavolo gtere se je popravici napoto v varoš, da bi jo komi odao. Močnik se njemi je postavlao. Stopio je na vreče, da je posušena koža zaškripala.

»Pst!« pravi Miklošek vreči, medtem pa je palig stopo na vreče, da je ešče bole zaškripalo.

»Kapa maš v vreči?« ga pita kmet.

»Ei, comprnjaka«, pravi Klošek. »Pravi mi, da pustiva močnik. V peč name je zacomprao pečenke i pečenje.«

»Nej mogoče«, je zakričao kmet, stopo je k peči, jo odvezno. I zaistino je najšeo gospodske jestvine, štere je žena sposkrila. Kak pa, da je vörvao, da je »comprnjak« v vreči vse to zacomprao; kajti žena je moralna mučati. Včasi je znosila vse na sto.

Kda sta oba z velkim tekom jela, je Miklošek pa stopo na vreče, da je zaškripalo.

»Ka pa zdaj pravi?« je pitao radovedno vert.

»Pravi«, njemi odgovori Klošek, da so tudi tri kante vina za naj v peči.

Tak je moralna vertinja dati tudi vino iz peči. Mož je pio i je postao že preci dobre vole. Rad bi meo tudi on takšega comprnjaka, kak ga ma Klošek.

»Eli more pricomprati te vreče comprnjak tudi »hüdog«?« ga je pitao kmet. »Dobre vole sam i bi ga rad vido!«

»Kakpa!« odgovori gizdavo Klošek. »Moji comprnjak včini vse, ka ga zaprosim. Ka nej?« Stopi pa na vreče, da je zaškripalo. »Čiješ?« pravi, ka ja! Liki »čaren« je grdi i nej vredno, da bi ga vido.«

»Oh, jaz se ga že ne bojim. Kakši pa je li te?«

»Zdaj de ravno takši — kak kakši kovač.«

»Hüüü!« je strepetao od čemero kmet, »te je pa resan grdi. Kovač najbole nemre viditi, no pa ni-

no ešče med takšimi šteri se radi za nikaj več držijo kak drugi. Pa nam povejte vi veljaki, šteri se radi pajdašite z demokratskov strankov, ali te meli vi s toga kakši hasek, či par siromaški dovic pri nas ne dobi državne podpore? Mislite, da za toga volo, vi kaj menje dače plačate, ali pa mogoče vi sami dobite tisto podporo v roke? Ja, da bi pravice ne bilo nikše na sveti, te bi nevoščenost v istini dosta dosegnola!

Tjedenske novine.

— **Sneg.** Po nikelko nenanadno toplo dnevaj v novembri je naednok samo začno vlečti močen jug, vreme se je smelo, prišao je dešč i na konci sneg i velki mraz. V sredo zajtra je bilo v nešoj krajini mraza 9 stopinj Celzija pod nulov. Viheri, dešč i sneg je pa bio pe celoj Evropi. V našoj državi je po južni gorati krajaj zapadnolo vnoga snega. Po ravnicu od Belgrada po Slavoniji i Hrvaškoj je spadno 10–15. — Po goraj pa tudi do po metra pa ešče više. — Močen sneg je spadno v Švici, v ništerni krajinaj nad eden meter. Strašno slabovo vreme je v Italiji, gde ide sneg, dešč, toča i so nastanole v Zgornjoj Italiji velke povodnji.

Sodnijska pravica. 14. novembra je stao pred ljubljanskim porotnim sodiščom 21. letni Viljem Grah, doma iz Gornji Slaveč pri Gornjoj Lendavi. Dečko se je doma, gde majo oštarijo svado, je odišao z domi i delao v Ljubljani kak zidarski delavec. Zaslüžo je prek 800 Din. mesečno, nego večino té plače je pusto po guti. Zato je bio vsigdar razcapani, i da bi si na lebki način pridobio več penze, je 12. junija tega leta, zgrabo 67 let staro prodajalko Ažmanovo v njenoj prodajalni, gda sta bila sama notr, njoj prezao gut i pobral 640 din. penze in nikaj srebrnoga blaga i odišao. Mislo je, da je Ažmanova, šteri je ležala v mlaki krvi, mrtva. Nesrečna ženska je pa samo omedleja, naskori se lje pa zdramila i pozvala ludi na pomoč, šteri so jo spravili v špitao. Tü je napisala, ka se je z njov zgodilo i što je krv, zato ka je ne mogla gučati s prerezanim gutom. Ažmanova živi ešče dnes dén, samo da nede mogla nigdar gučati, v grli pa ma cev. Graha so pa prijali i je bio 14. tega meseca obsojeni na 12. let težke ječe. Nesrečna pičača, kam pripela mladoga človeka!

— **Téj pa znajo!** Nindri, ne da-leč od nas, so se dečki zbili. Eden je dobo preci velko rano v hrbet. I ka so njemi dali načto rano? Konjski gnoj! Rana se njemi je tak razčemelila, da je nevarnost, da dečko mrije. Ka vse devlejo takši lüdje na rane, šteri nikaj ne vejo i nikdar nikaj ne čtejo!

Domača politika.

Novi državni proračun. V finančnom ministrstvu je pripravljen že novi proračun za prišestolet. Te proračun je od lanskoga manjši za skoro dve milijardi dinarov. Misli, šteri so vodile vlado pri sklepanju proračuna so bile te, da se lüdstvi nesmijo nalagati več novi davki nego se more državno gospodarstvo dobro v red vzeti i bo država tam dobivala svoje dohodke ne pa iz dače siromaškoga lüdstva.

Tak se dače v novom proračuni močno znižajo i se zvrši takzvano izenačenje davkov v celoj državi. V Srbiji namreč nemajo katastra, kak pri nas zato tam tisto lüdstvo dosta menje dače plačuje kak mi. Zdaj po novom proračuni se pa dače srpskimi lüdstvi nikeliko poviša, pri nas pa nikelko pomenša tak, da bo dača v celoj državi enaka. Poleg toga pa vzeme vlada velko posojilo v Ameriki šteri nedešlo na breme siromaškimi lüdstvi i s pomočjov toga posojila popravi i zgraditi železnice, regulira najpotrebejše vode kak Duno, Savo i Märo. Na te način se tudi močno povekšajo državni dohodki lüdstvi se pa odvzeme velki del brømena.

Državni obračun. Državni proračun zovemo tiste račune, gde si ministri natenko naprej zračunajo, na kelko dohodkov lejko vüpajo v prišetnem leti i kelko izdatkov smejo na podlagi toga napraviti. Obračun je pa tisto delo, gde državui pregledniki natenko pregledajo vse nazaj kak se je v preminocem leti gospodarilo z državnimi penezi. Letos je predloženi narodnoj skupščini prvi obračun za 1. 1924—25. Čisti ostanek celoga računa znaša prek 155 milijonov dinarov. Vidi se, da je bilo celo gospodarstvo zadosta šparavno, či tudi so ništerni ministri dali več penez vókak bi smeli. Največ dohodkov je pa dala državi Bosna i Hercegovina.

Rapallo. V zadnjoj številki smo se spomnili nesrečnega dneva 12. novembra, gda so zastopniki naše države bili prisiljeni podpisati v malom taljanskem mestecu Rapallo pogodbo, v štejroj so prepustili Taljanom najlepše kraje naše države kak Trst, Gorico Istro z Rekov i ništernimi mesti v našoj Dalmaciji. Te den so obsluževali po celoj državi na te način, da so poberali dinare za nesrečne lüdi, šteri trijpo pod Italjani. Povedalo se je pa tudi všešeron jasno, da je to lüdstvo naše i so te krajine naše, či tudi je majo zdaj en časek Taljani v svoji rokaj, da pride čas, da bodo v našoj državi združeni vsi šteri so po svojem jeziki i pokolenji naši.

Mariborska oblastna skupščina je zboravala 5. toga meseca. Posebni vržni sklepi, šteri so bili sprejeti na tom zborovanju so, da je določeno za prišestno leto za regulacijo Müre, Drave i Savinje, poleg državnega kredita ešče 500 jezero dinarov. Za cesti Ljutomer—Črenovci i Ljutomer Štrigova je določeni 20 jezero dinarov. Za občinske ceste je določenih 100 jezero din. Razpravljalo se je tudi o potrebnoj razširitvi bolnišnice v Mariboru i zidanji umobolnice za celo oblast. Nevemo pa, zakaj se nikaj ne govori da dobri naša Sobota eno pošteno cestno zvezo prek Müre. Mamo dokležovski most prek Müre, naprej pa več nemreš priti po poštenoj cesti v Soboto. Ravno tak pela do Tišine iz Sobote lepa cesta, kak pa prideš naprej v Radence, si pa moreš že dobro premisliti. Bog zna, gda što gde predlži kaj takšega!

Svetovna politika.

Najvekši politični dogodek v preminocem tjedni je bio podpis prijateljske pogodbe med našov državov i Francijov. Vse svetovne novine pišejo od toga dogodka i povdarjajo, kak velkoga pomena je to za mir v

srednjoj Evropi. Pravijo, da je ta pogoda fundament za balkanski Locarno. Locarno, to je namreč mali varšek na Švicarskom poleg taljanske meje. Tü je bila pred par leti sklenjena pogodba med Francijov, Anglijov i Ndmčijov, šteri so se zavezale, da bo do živele med seov v prijatelstvi i nigdar nedo napadale edna druge z vojskov. S tem imenom, či što pravi Locarno (ali Lokarno, kak se to izgovori,) ščemo označiti vsakšo pogodbo, šteri je naslonjena na prijatelstvo i pomirjenje, kakške naj bi se sklenilo med državami na Balkani. V te red bi prišle, naša država, Romunija, Bolgarija Grčija i mogoče tudi Törska i Aibanijsa. Naša država ma dobro volo, da bi se sklenila takša zveza med balkanskimi državami, ne pa telko pri ništerni naši sosedaj šteri Italija na vse načine rata v kraj od nas.

Prekusnice.

Grmlavica. Sosed: Ste čuli stric, kak je nico grmelo i se bliskalo? Stric: Na-a! Žena mi je strašno dugo nika pripovedovala, pa sam nika ne čeo.

Zdaj pa razmišljam. Sosida ciganskoga véta se je strašno čemerila, da je posodila sosidi ciganic za eden dén vrč, ciganica je pa drugi dén nazaj naškla potreti vrč. Ciganica to čuje, pribiži k svojoj sosi i krči:

To je ne istina! Meni si ti nigar ne vrča posodila, pa znaš, vrč, šteroga si mi posodila je že potreti bio. pa, da boš znala, jaz sem ti tudi lepo celi vrč nazaj prinesla.

Kakšje je pivo? Miška: No kak Ti kaj tekne pivo Gjári? Gjári: Nevem ešče. Prve tri vrčke sam na čemere spio.

Zadete številke loterije „Martinišča“.

automobil 9869 C; kola 2860 B; biciklin 6287; singer 5596 C; slamo-reznica 3004 A.

B 5 dobitkov po 500 Din.

2853 A, 4897 B, 6803 C, 1170 E, 3600 E.

10 dobitkov po 200 Din.

9477 A, 1113 A, 1362 B, 2585 B, 476 C, 1012 C, 8696 brezi liter, 72 E, 5755 E, 7994 E.

50 dobitkov po 100 Din.

A

4357, 7728, 3684, 9695, 4895, 4982, 6265, 8554, 7005, 6212, 4868, 6918,

4462.

B

8160, 7855, 7932, 8117, 1047, 5367.

C

1886, 9250, 4731, 7376, 6165, 4689,

81, 3265, 4072.

brezi liter

8691, 4285, 6603, 6189, 4976, 4382,

E

5059, 8610, 6422, 372, 4059.

6135, 3551, 1473, 676, 6173, 7316,

B

6676, 2237, 4189, 3835, 8511.

C

1886, 9250, 4731, 7376, 6165, 4689,

81, 3265, 4072.

brezi liter

8691, 4285, 6603, 6189, 4976, 4382,

E

5059, 8610, 6422, 372, 4059.

6135, 3551, 1473, 676, 6173, 7316,

B

6676, 2237, 4189, 3835, 8511.

C

1886, 9250, 4731, 7376, 6165, 4689,

81, 3265, 4072.

brezi liter

2181, 9425, 8972, 8715, 7827, 212,

A

628, 3272, 9219, 2155, 2514, 241, 499,

263, 3071, 1794, 1987, 8586, 4567,

6990, 8850, 894, 5921, 871, 2104.

brezi liter

8483, 3890, 7962, 7305, 5904, 6511,

E

9228, 7193, 8275, 3778, 7878, 6482,

8383, 6231, 8066, 8602, 5990, 7370, 620.

B

2367, 8898, 4200, 7055, 89, 245, 2660,

C

2625, 1184, 5686, 3128, 1750, 5575,

8717, 7911, 1334, 8310, 304.

E

2181, 9425, 8972, 8715, 7827, 212,

A

628, 3272, 9219, 2155, 2514, 241, 499,

263, 3071, 1794, 1987, 8586, 4567,

6990, 8850, 894, 5921, 871, 2104.

B

2367, 8898, 4200, 7055, 89, 245, 2660,

C

2625, 1184, 5686, 3128, 1750, 5575,

8717, 7911, 1334, 8310, 304.

E

2367, 8898, 4200, 7055, 89, 245, 2660,

A

2625, 1184, 5686, 3128, 1750, 5575,

8717, 7911, 1334, 8310, 304.

B

2367, 8898, 4200, 7055, 89, 245, 2660,

C

2625, 1184, 5686, 3128, 1750, 5575,

DIJAŠKO POLJE.

Iz trodnevnega peš izleta.

(XI. del.)

B. Srednje-visoke postave si! Zunanje bolj resno izgledaš. — Človek bi mislil, da si jezen na ves svet — temu pa ni takol! Pač pa se pogostokrat vdajaš extremom! Skrbno si se izogibal vseh konfliktov in navidez si težko prenašal pikanje drugih. Kaj pridno si delil z nami veselje in smeh in to v tako obilni meri, da si včasih odprl vretine svojih solz. Z molčečim smehom si prenašal usodo ki so ti jo — seveda drugi — usojali. Vročino in breme dneva si prenašal — kakor jagne! (Če bo namreč res?)

Neposredni in skoraj stalni spremjevalec tvoj je bil tisti C. tam iz B. Tu pa tam bi včasih rad kaj kritiziral pa ni vedel ali si pa ni upal. Le v svoji neposredni okolici je zagodnjal čeprav bolj natihem, odmevalo je pa vendar! Povedal ti je pa včasih tudi tako, da ti je sapa zastala in si bil primoran mu z enakim vrniti! Da je bil nepridi prav povsod zraven — je jesno!! Smejal bi se tri dni — pa molče!

K tej dvojici bi spadal še tisti D. iz G. — To je bila »stalna trojica«. Bili so kakor tista igra: — mi vsi trije — za denar — to bi bilo čisto prav! Sicer si se vselej in povsod izkazal v pevski in muzikalčini spremnosti. Le proti koncu se je zdelo, da se upiraš kot muzik — in le še ostri pogledi seniora so te mogli krotiti. Izgleda, da boš precej vesele narave — in dosti zgovoren!

Kaj pa rečeš ti, pedagog E. Hm! To vam je človek — bi rekli — »kombinacija vseh mogočih značajov«! Zdaj zavrisne do neba, zdaj spet povisne nos — pozabi in zopet se smeje, da ni konca ne kraja. Navdušen za vsako stvar! Pač pa zelo malo previden. Vedno v nasprotju: Quidquid agis; . . . agas . . . finem! Včasih pa ve molčati — za kako malenkost — kar celo večnost!? Ojti »Kontrase F.! Majhen sicer po postavi — tembolj pa prefrigani. Mož izrabi vsako — situacijo — seveda v svojo korist — drugemu pa če je le megoče v škodo! Jeziček njegov je vzbudljiv — hujši od gršna! Posestnik hudi kapric. Le za las naj se ne izteče — in besedo težko dobiš od njega. Sploh pazi, da mu ne nasedeš! Če pa hoče, ti take pove, da vse narobe zveni — in smeha tudi ne manjka, Pač nas humorist!

»Večji sem že od tebe, kontraš, pa znam marsikaj — česa tebi manjka. — Joj! Ampak tebe se bojim kakor »živega ognja? S teboj negrem!« pravici. Rad povdiguješ do neba — kar se sploh ne da! Navdušen biti je lepo — ampak vztajati pa je že težko! Tudi veselo rad pojesh — no, včasih se pa le preveč fantaziji vdajaš! Tiha voda — breg gloda! Tristis patria . . .

Čedna je tvoja postava H. Vedno fine manire — lepe kretnje in sploh »eleganca«. »Ka pa granale! Kdo bi ti to zameril? Polemiziraš rad — in to vztajno! Drugače pa je tvoja beseda odkrita in zanesljiva. Vesela tvoja duša ti odseva z obraza! Kakor doslej . . . respice finem!

Custven si I. — je že res; ampak treba je »frenum in manum capere«. Priznajmo: Mladost — norost! Vedeti pa moramo tudi: Est modus in rebus! Več razsodnosti! In proč od nepotrebnih skrbih!?

J. Majčken sem, — in komaj gledam — ampak priden sem, priden — sem poglejte in posnemajte me! Vedno prvi!

Prav imаш! Le tako. — Tih sem, le včasih zagodnjam.

Če je pa treba, njim povem tudi kako učeno. Kakor drugi, tako jaz!

K. Prekašam v marsičem svojega b. Drugače pa še zelo naiven. Skušam biti resen.

L. Vedno — visoko — letim, pa vse eno nizko sedem! Kdo ve, kako je to?

M. Na pol zadovoljen — na pol pa ne. Rajši resnost kakor pa šale. Oprezen bodi z njim vseh ozirih — drugače je vse zastonj.

N. Nič žalega ti ne storil (?)

O. Pojem, godem in šale zbijam rad. Je vse lepo. Tudi »kisile« obrale delam včasih.

Opravičilo: Errare humanum est

Poslanska pošta

G. poslanec Klekl Jožef naznanjajo sledeče:

Janič Janoš, Nuskova. Z g. Jeričom vložila prošnjo za Vas. Vüpava se, da bo nekaj podpore.

Florijan Krenos, Sotina. Vašo zadevo zročo poslanci vašega okraja, g. Jeriči i jih oproso, naj zvezdijo pri sodniji za zrok, zakaj se ne reši prošnja vašega invalida. Odgovor dobite od njih.

P. F. D. Lendava. Pismo šlo.

H. Š. D. Lendava. Ravnotak.

K. Z. Sobota. Pismo šlo.

P. K. D. Lendava. Pod brojem 128301 od 8. X. 27. vložena prošnja. Dobite edno leto časa. Pismo šlo za volo druge prešnje, štora, kak se vidi, ne je nujna.

Balažic Martin, D. Bistrica. Dovoljeno. Zdaj že gotovo mate tudi pri roki dovoljenje.

Kustec Anton, G. Bistrica ino Horvat Štefan D. Lendava, gore. Vama se te dai da dovoljenje i je tudi v kratkom do rok dobita.

Me. M. Sobota. 8. toga meseca prošnja vložena.

Küplen Jožef, Ivanci. Vaša tudi te den. Ka se pa tiče Vaše invalidnine, jo reši sed v Zagrebi, v Belgrad pride samo, če vi zaprosite, da se vam ta naenok naprej vč plača.

Občina, Beltinci. Prošnja je komaj zdaj prišla v Belgrad. Cda tudi prebrodijo stare vojske zakone, na podlagi šterih se ta reč more rešiti, te dobite odgovor, v kakšem smislu je rešena ta prošnja. Jaz bom zastopao kak vsikdar pravico.

K. J. Bogojina. Pismeno i z rečjo sam intervenirano. Vüpanje je, da se reši najugodnejše.

G. polanec Jerič naznanjajo sledeče:

Št. Lazar, Stanjovci. Polovično vožnjo za zrnje, štora so zasluzili Vaši delavci v Bački smo ne mogli dosegnoli, ar je ministrstvo saobračaja ešče dozdaj kaj takšega nikdar ne dovolilo. Pač pa je ministrstvo dovolilo brezplačno karto za delavce i to pride ravno telko, da lehko s tistim plačate prevoz zrnja, ber preci, če že ne vse. Lepi pozdrav vsem delavcom!

Mih. Ovsenjak, Mlajtinci. Vaša svedočanstva zdigno i Vam je priporočeno poslano. Dajte je prepisati i prestaviti, i vse to sodno potrditi i potom prestaviti i prepisek poslati Velikimi župani v Maribor, da se Vam koronska penzija prevede v dinarsko.

V. Šč. Vašo prošnjo sam prekdao na ministrstvo proslete, je toplo priporočo, na koj se mi je oblabilo, da bo ista naskori rešena.

Janič J. Nuskova. Za vas sva dala prošnjo pri min. za socijalno politiko. Kda dobite, ka sva za Vas prosila nama naznanite.

Dr. R. M. Sobota. V vašo zadevi intervenirao. Več zvedite s pismi, šteto sledi.

B. Javor, Vinkovci. Vašo prošnjo sam prekdao na pristojnom mestu, kde so mi oblubili, da jo nasloki rešijo.

A. V. M. Sobota. Pismo sledi, v šterom se Vam zadeva natenci razloži. Kda pride domo, me osebno obišcite.

J. B. M. Sobota. Pismo sledi, kde sam povedao, kak obnoviti prošnjo, da bo sprejeta.

Št. O. Ižakovci. Zglaši se pri g. posl. Klekli, kda domo pridejo, Ti natenci povejo kak stoji zadeva na ministrstvu.

Fr. G. Lipovci. Urgirao pri pristojnoj oblasti i proso pismen odgovor.

Mali oglasi.

Sodarske pomočnike

sprejme pri prosti hrani, stanovanju in perelu FRANC REPIČ, sedan v LJUBLJANI, Kolizejska cesta 18.

Specialist

za ženske bolezni in porod
dr. BENJANIM I PAVIC v
Mariboru, Gospaska ulica 46,
zopet ordinira od 1/2 10-1/2 12
in od 15-16 (3-4) ure.

Vsakovrstne sirove kože

kupuje po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Naročnina ino oglasi se sprejema-jo za „Novine“ pri

I. HAHN ERDÖSI
trgovina s papirjem, s pisarniškimi in šolskimi potrebščinami. Prekmurska tiskarna v Murski Soboti št. 180, poleg rim. kath. cerkvi in bivše pošte.

Proda se posestvo!

Lepa zidana hiša, obstoječa iz več sob, klet za zrnje, posebej stoji škedenj, kateremu je prizidana ena hiša za stanovanje in ena delavnica sposobna za eno ali drugo obrt, šest lepih hlevov za svinje, studenec pri hiši in vsemu še pripada 10 oralov zemlje, od tega je štiri orale lepega gozda. Zraven je tudi lep sadovnjak, ves živ in mrtev inventar. Posestvo kakor tudi hiša je v lepi ravnicici, 1/4 ure od postaje Bučecovci, ter se takoj proda vse skupaj po dogovoru pri posestniku FRANCU SLAVIČ, DOBRAVA pri Bučecovci, pošta Križevci pri LJUTOMERU.

Podpirajte i čite „NOVINE“!

Največje ve-
selje otrokom
so igrake, katere po
zelo nizki ceni

in v veliki izbiri n. pr. kangle za
polivanje, vedra, obroče, hinte,
peresne veternice, grablje, lopate,
žoge, čige, vozičke ter razne
figure iz celuloida in gumija itd.
dobite pri

Erdöšy Barnabaš,
trgovcu s papirjem in igrackami
v M. SOBOTI, Cerkvena ulica.

Razglas.

Dne 2. decembra 1927. ob 9 uri dopoldne se proda v Murski Soboti, Aleksandrova cesta št. 195 po javni sodni dražbi v konkurzni sklad A. Hirschl nasl. Evgen Halmoš, trgovec z obleko v Murski Soboti spadajoča cela blagovna zaloga in inventar obstoječa iz večjega števila izgotovljenih moških suknjenih in cajgastih oblek, otročjih oblek, športnih čepic, zajčjih kož, damskeh plaščev, platna, različnega suknja, različnih gumbov za oblike, raznih krojaških potrebščin, platna, plaht, dežnih plaščev iz gumijske police, trgovske police, trgovskega pudlna in mize.

V Murski Soboti, dne 14. novembra 1927.

Dr. JOSIP GOLJEVŠČEK
odvetnik v Murski Soboti kot konkurzni upravitelj.